

Årsrapport 2019

Miljøstiftelsen ZERO

Publisert av Zero Emission Resource Organisation (ZERO)

Juni 2020

Forsidebildet ble tatt på den offisielle åpningen av Powerhouse Brattørkaia i Trondheim 30. august 2019.

Forsidefoto og layout: Caroline Dokken Wendelborg/ZERO

Om ZERO

ZERO er en uavhengig, ideell organisasjon som jobber for å møte klimakrisen med utslippsfrie teknologier og handlekraft. Vi mener politisk lederskap og et fremoverlent næringsliv er avgjørende for å løse klimakrisen.

Kontakt

Zero Emission Resource Organisation

Youngstorget 1

0181 Oslo

Telefon: 922 96 200

E-post: zero@zero.no

Org.nr.: 984 143 028

www.zero.no

ZEROs prosjekter i 2019

Zerokonferansen 2019 - der klimaledere møtes

Zerokonferansen 2019 ble avholdt i Skur 13 i Oslo den 6. & 7. november. Med ca 30 programposter, fire verksteder, 180 foredragsholdere deriblant fire statsråder, to partiledere og én statsminister, var Zerokonferansen 2019 et viktig arrangement for å skape optimistiske handlingsagenter, nye allianser og legge til rette for politisk gjennomslag i klimasaken.

På programmet ble de viktigste sakene innenfor alle våre fagområder berørt, etter nøye prioritering internt ut fra timing, status og modenhet i markedet, og sjanse for å få gjennomslag. I tillegg løftet vi overordnede temaer som modig ledelse, klimakommunikasjon og grønnvasking. Vi tok også for oss rettferdig klimaomstilling og klimapolitikk, blant annet gjennom daglig leder Marius Holm sitt åpningsinnlegg om karbonavgift til fordeling (KAF). Miljøhovedstadsåret 2019 for Oslo ble avsluttet på Zerokonferansen, ved Lan Marie Berg og Raymond Johansen. Det er også verdt å nevne at Miljøhovedstadsåret 2019 ble åpnet på Zerokonferansen 2018.

I tillegg til Skur 13 som lokale, ble det avholdt sesjoner og verksteder på Mobilitetspunkt Filipstad og M/S Bjørvika. Det ble også gjennomført Electric Tour til blant annet den utslippsfrie anleggsplassen i Olav Vs gate, i samarbeid med Oslo Kommune/Miljøhovedstadsåret. Transporten under Electric Tour var en elbuss fra Unibuss og Ruter. Det ble også gjennomført omvisning i batterirommet ombord i Nesoddfergen M/S Kongen til Norled, som nylig ble bygget om til helelektrisk ferge.

Over 1000 deltakere fra næringslivet, politikk, forvaltning, akademia og forskning deltok på konferansen. I tillegg var det lagt til rette for utstrakt deltakelse for studenter gjennom tett samarbeid med våre partnere Yara og OBOS, og til sammen ble det delt ut ca 30 gratisbilletter til studenter og unge aktører i næringslivet.

Det ble i 2019 utarbeidet en klimastrategi for Zerokonferansen sammen med partnere i næringslivet. Tanken bak klimastrategien var for å sikre at ZERO strukturert og systematisk jobbet med å redusere klimaavtrykket til konferansen. Hovedmålet var å skape etterspørsel i markedet etter utslippsfrie tjenester og produkter vi benyttet i forbindelse med konferansen. Klimastrategien ble forankret hos konferansens sponsorer, leverandører og eventbyrå. Som en del av etterarbeidet til konferansen, er det hentet inn detaljerte evalueringer som nå tas med inn i utformingen av klimastrategien for alle arrangementer i ZERO, samt for Zerokonferansen 2020.

Pressearbeid og digital kommunikasjon

Det ble jobbet strategisk og aktivt ut mot journalister og medier knyttet opp mot spesifikke programpunkter i forkant av konferansen. Det var ca 70 representanter fra relevante medier tilstede under konferansen.

NRK streamet innholdet på hovedscenen begge dager, og vi streamet det også direkte på zerokonferansen.no og ZEROs Youtube-kanal.

ZEROs digitale kanaler spilte en stor rolle i mobilisering og synliggjøring av konferansen, både før, under og etter. Ellers er det verdt å nevne at emneknaggen #zerokonferansen trendet på Twitter i Norge under begge konferansedagene.

Industri

I 2019 har ZERO jobbet med fire satsinger innen industri:

- **Karbonfangst og -lagring (CCS)**
- **Industriell bruk av hydrogen**
- **Bioøkonomi**
- **Sirkulær karbonøkonomi**

ZERO har i 2019 lansert en rapport om nye forretningsmodeller for **karbonfangst og -lagring (CCS)**. Denne rapporten viser hvordan teknologien kan bli lønnsom, og på sikt uavhengig av offentlig støtte. Målet med rapporten var å gi trygghet for den kommende investeringen i en verdikjede for CO₂-håndtering i 2020. Tiltakene ZERO foreslår vil bidra til en kostnadseffektiv realisering av CCS på sikt, og viser hvordan det kan skapes et marked for industriprodukter og avfallshåndtering uten utslipp. Flere av virkemidlene har stor overføringsverdi til andre industriprodukter (for eksempel plast, stål, aluminium og kunstgjødsel).

ZERO arrangerte en sesjon om CCS på Zerokonferansen, med fokus på europeiske CCS-prosjekter som kan tilknyttes det norske lageret, og har gjennom året hatt flere kommunikasjonsaktiviteter om CCS.

ZERO har i 2019 jobbet med **industriell bruk av hydrogen**. Hovedaktiviteten i dette arbeidet har vært en workshop om temaet, med innspill fra næringslivet og myndighetene på Zerokonferansen i 2019. Innspillene fra workshopen ble oppsummert, og vil jobbes videre med i 2020.

ZEROs hovedaktiviteter innen **bioøkonomi** i 2019 har vært flere arrangementer med fokus på ny bioindustri og industriell bruk av biomasse; «fra stubbe til fly – en skandinavisk bioverdikjede» i samarbeid med Preem på Arendalsuka, «Veien videre for norsk biodrivstoffpolitikk»

i samarbeid med Regnskogfondet, Uno X og Preem på Arendalsuka, lukket workshop om rammebetingelser for bærekraftig biodrivstoff, og en sesjon på Zerokonferansen om «avfall, skog og bioøkonomi - hvordan bruker vi landarealer bærekraftig?». Se mer om ZEROs arbeid med biodrivstoff under transport lenger ned årsrapporten. ZERO har også jobbet med spørsmål om bærekraft for industriell bruk av biomasse i 2019, og gjennomført kommunikasjonsaktiviteter.

ZERO startet i 2019 med et nytt arbeid og studie innen **sirkulær karbonøkonomi**. I prosjektet, som ferdigstilles i 2020, utreder og analyserer ZERO muligheten for å gjenbruke karbonutslipp til produksjon av syntetiske produkter som drivstoff, plast og kjemikalier. Målet med studien er å vurdere potensialet for gjenbruk av karbonutslipp som klimaløsning. Det ble på Zerokonferansen i 2019 arrangert en sesjon om sirkulære verdikjeder for gjenbruk av karbon, som presenterte dette arbeidet.

Karbonfangstanlegget på Klemetsrud i Oslo. Foto: Oslo Fortum Varme AS

Bygg og anlegg

Utslipp knyttet til infrastrukturbygging blir stadig viktigere, og har i 2019 kommet stadig lengre opp på agendaen til flere aktører. Dette gjelder både utslipp fra byggeprosessen og materialene som brukes. Store statlige byggherrer kan gjennom anskaffelser bidra til å utløse utslippsfri teknologi, nye materialer og løsninger i en grønn norsk industri. Dette ble blant annet belyst gjennom en rapport utarbeidet av ZERO om nye forretningsmodeller for karbonfangst og -lagring som ble lagt frem i mars 2019. For eksempel går halvparten av sementen fra Norcem sin fabrikk i Brevik til anleggsvirksomhet. **Anleggsvirksomhet** står også for nesten all bruk av asfalt i Norge. Sammen med Nye Veier har ZERO jobbet med å løfte denne problemstillingen. Vi har hatt kartlagt utslipp og tiltak, hatt en workshop med over 100 deltagere fra bransjen for å finne ytterligere løsninger og tiltak. ZERO har i 2019 også gjennomført frokostseminar for å sette søkelyset på muligheter, eksisterende løsninger og politiske virkemidler som kan være med å utløse disse. Dette er et viktig område vi vil jobbe mer med i året som kommer.

ZERO arrangerte i samarbeid med Oslo kommune og Ruter to "Electric Tours" i lunsjen på Zerokonferansen. Deltakerne fikk kjøre elektrisk buss til verdens første utslippsfrie anleggsplass, i Olav Vs gate. Der fikk de en omvisning av Bymiljøetaten om elektriske anleggsmaskiner og andre utslippsfrie løsninger, samt informasjon om hvordan kommunen har innrettet tilbudet på en innovativ måte for å fremme klimavennlig utvikling i anleggsbransjen.

På Zerokonferansen ble Årets lokale klimatiltak 2019 overrakt Oslo kommune for nettopp verdens første utslippsfrie anleggsplass i Olav Vs gate, og for deres internasjonale pådriverarbeid gjennom blant annet opprettelsen av Clean Construction Forum i det globale bysamarbeidet C40 Cities.

ZERO har i 2019 jobbet aktivt med å fremme det grønne skiftet i **byggsektoren** i samarbeid med framsynte aktører i bygg- og eiendomsbransjen, blant annet gjennom å bidra i Powerhouse-samarbeidet – et spydspissprosjekt for plusshus med svært ambisiøse krav til material- og energibruk.

Ni år etter at ZERO utfordret byggebransjen på Zerokonferansen til å bygge et plusshus i Norge, ble Powerhouse Brattørkaia offisielt åpnet i august 2019. Med 3000 kvadratmeter solcellepanel og sitt karakteristiske hull i taket, er dette et av verdens mest miljøvennlige bygg. Det forsyner både seg selv, naboene og byens elbusser med strøm. Powerhouse Brattørkaia er et resultat av samarbeid mellom aktørene Entra, Snøhetta, Skanska, Asplan Viak og Miljøstiftelsen ZERO. Målet for samarbeidet har vært å skape verdens mest miljøvennlige bygg gjennom innovasjon og samarbeid.

I 2019 gjennomførte også ZERO et større faglig arbeid med å stille klimakrav i kommende byggeforskrifter. ZERO deltok i det offentlige ordskiftet og satte fokus på problemstilling overfor kommunalministeren på Zerokonferansen.

Powerhouse Brattørkaia i Trondheim. Foto: Caroline Dokken Wendelborg

Fossilfri plast

Fossilt råstoff til plastproduksjon fører til klimagassutslipp tilsvarende de samlede klimagassutslippene fra verdens flytrafikk. Omlagning til fossilfritt råstoff for plast er derfor et viktig klimatiltak som kan gi store utslippsreduksjoner. Gode fornybare og sirkulære plastalternativer er utviklet og kan erstatte omtrent 85 prosent av all plast som i dag lages fra fossilt råstoff.

ZEROs mål med fossilfri plast-arbeidet er å få fart på tidligmarkedet for omlagning til fossilfritt råstoff. For å lykkes med det trengs både kompetanseheving, flere produkter på markedet og politiske virkemidler for å gjøre de fossilfrie løsningene mest attraktive. Bruk av fossilt råstoff til plast er fortsatt helt uten miljøavgifter. ZERO har i 2019 jobbet med nye virkemidler for å skape marked for fossilfri plast.

Blant annet har ZERO arrangert fire møter i Forum for fossilfri plast. Dette forumet skal være en katalysator for å bringe bedrifter sammen, dele kunnskap og erfaringer og danne samarbeidsrelasjoner som kan gi nye produkter og løsninger i markedet. Om Norge skal være i front på å skape marked for resirkulert og fornybar plast er det avgjørende med tilgang på den beste kompetansen.

Gjennom midler fra Handelens Miljøfond og våre andre samarbeidspartnere kan vi gjøre denne møteplassen om til en arena for langt flere aktører. Mange bedrifter ønsker å gjøre noe med plasten de kjøper inn, og søker svar på hva som er gode miljøvennlige valg. På forumsmøtene i 2019 har vi hatt både norske og internasjonale innledere, og god deltagelse fra mange aktører i plastverdikjeden og store plastbrukere. Målet med forumet er å bidra til kompetanseheving og informasjonsutveksling, samt være en nettverksarena for samarbeid.

ZEROs Anne Marit Post-Melbye holder innlegg om syntetisk plast på forumsmøte på Kulturhuset i oktober.

Foto: Caroline Dokken Wendelborg

Transport

Målrettet politikk over tid og bruk av effektive virkemidler har også i 2019 sørget for storstilt utskifting av personbilparken i Norge. I løpet av året krysset vi målstreken for at halvparten av alle nye, solgte personbiler var elektriske. Andelen øker fortsatt. Dette er et av de viktigste tiltakene for en utslippsfri transportsektor. Utviklingen går vesentlig saktere i vare- og godstransporten. ZERO valgte derfor i 2019 denne delen av transport som en av sine hovedprioriteter fremover, i tillegg til bytransport, luftfart og et fortsatt trykk på virkemidler for en helt utslippsfri personbilpark. Som grunnlag for all transport ligger fornybar og utslippsfri energi. Arbeidet for økte volumer av bærekraftig biodrivstoff med høy klimanytte og utbygging av infrastruktur for fylling og lading har derfor vært viktig gjennom hele året. NTP-målene for teknologiskift i transportsektoren er mulige å nå. Men det kreves kraftfull og delvis ny politikk. Det å bidra til å skape markeder for at utslippsfri og fornybar teknologi kan rulles ut, er ZEROs viktigste oppgave på transportfeltet.

Nyttetransport

Enova lanserte i august 2019 Nullutslippsfondet, en forenklet støtte for el-varebiler. Dette er et viktig gjennomslag for ZEROs arbeid for å få opp volumet av elektriske varebiler. Oslo og Akershus har innført fritak for lette elektriske varebiler i bomringen fra 1. juni 2020. I tillegg har ZERO har fortsatt arbeidet med en egen klimaklasse for lastebiler i bomringen, slik at tyngre kjøretøy med utslippsfri drivstoff får fullt bompengefritak. Forslaget utredes nå av Miljødirektoratet.

I 2019 gjennomførte vi to samlinger i ZEROs forum for nyttetransport. Samlingen i april ble lagt samtidig som BSR-Electric-møtet for å samle mange til et felles frokostseminar og invitere innledere fra flere land. Møtet

i november ble brukt til å løfte spørsmålet om hvilken retning forumet skal gå fremover.

I april var ZERO vertskap for en delegasjon på 40 personer fra hele Østersjø-regionen for et partnernemøte i Interreg-prosjektet Baltic Sea Region Electric (BSR-Electric) som skal fremme elektrifisering av ferger, busser, varebiler, sykler med mer. Vi arrangerte i den forbindelse frokostmøtet *“How to electrify all urban transport by 2030?”*, og en befarings tur kalt *“Electric Tour of Oslo”* i samarbeid med Miljøhovedstaden.

Fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk

I 2019 har ZEROs arbeid bidratt til å få fullt gjennombrudd for elektriske busser. ZERO har fulgt opp sentrale kollektivselskap og fylker tett med kunnskapsbygging om fornybare og utslippsfri bussløsninger.

Vi har spredd kunnskap gjennom nyhetsbrev med siste nytt om utslippsfri kollektivtrafikk fra inn- og utland, og hatt jevn kontakt og oppfølging med aktørene. I august arrangerte vi en stor nordisk konferanse om utslippsfrie busser i Oslo i samarbeid med Ruter og Kollektivtrafikkforeningen med over 200 deltagere. Arrangementet var også en del av den offisielle åpningen av Nordens største elbuss-flåte på Alnabru bussdepot i Oslo.

ZERO har jobbet med regjeringen og Stortinget for å bedre finansieringsordningen for utslippsfri kollektivtrafikk til fylkene. Vi har også fulgt opp fylker og kollektivselskap for konkrete anbudsprosesser for krav og insentiv for nullutslipp- og klimanøytral kollektivtrafikk i tråd med stortingsvedtakene om det.

Vi har fulgt med på utviklingen av hydrogen- og batterielektrisk tog og hatt møte og dialog med Jernbanedirektoratet om utredning om utslippsfrie tog på ikke-elektrifiserte strekninger.

Alternative drivstoff

I 2019 har ZERO jobbet med rammebetingelser som bidrar til forutsigbarhet og langsiktighet for investeringer i ny produksjon av biodrivstoff. ZERO har arrangert en workshop med de viktigste aktørene i bransjen, med fokus på virkemidler for bærekraftig biodrivstoff uten høy avskogingsrisiko. Workshopen var et innspill til ZEROs arbeid med virkemidler for økt produksjon, økt investering i, og økt bruk av bærekraftig biodrivstoff til landtransport. Dette arbeidet er fulgt opp politisk og med næringslivet gjennom hele året. Et viktig mål har vært innføring av virkemidler som hindrer bruk av biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. ZERO har jobbet for treffsikre virkemidler som faser ut biodrivstoff med høy avskogingsrisiko (palmeolje), forutsigbarhet i rammebetingelsene framover til 2030, og innføring av en kompensasjonsordning for kollektivselskapene, og eventuelt 100 prosent-brukere av biodrivstoff. ZERO har i 2019 også jobbet med bærekraftig biodrivstoff til luftfart, og arrangerte på Zerokonferansen blant annet en sesjon om fornybar luftfart med fokus på både bærekraftig biodrivstoff og elektrifisering.

Hydrogen

På tross av eksplosjonen på hydrogenstasjonen på Kjørbo, har fokuset på hydrogenlastebiler økt i 2019. ZERO har derfor arbeidet med å få innsikt og kunnskap rundt forskjellige initiativer og nye aktører som satser på hydrogen.

Ekstern dialog

Vi har bidratt både med kunnskapsinnhenting, analyser og sparring gjennom timebetalt arbeid og som del av styringsgruppen for EL6-prosjektet. Første fase av dette prosjektet er gjennomført og Hafslund har ved årsskiftet 19/20 startet en ny fase, hvor de tar sikte på å etablere en hurtiglader for lastebil i Oslo. Vi har ellers arbeidet med å få etablert tilstrekkelig ladeinfrastruktur for nyttekjøretøy i byene.

ZERO har hatt flere møter med Enova, hvor vi har gitt våre innspill til forenklede støtteordninger i segmenter der tilbudet av kjøretøy begynner å bli modent. Basert på diskusjonene i ZEROs forum for nyttetransport, har vi også gitt Enova tilbakemeldinger på hvordan eksisterende ordninger fungerer for brukerne. ZERO har også gitt innspill til regjeringens handlingsplaner for infrastruktur for alternative drivstoff og fossilfri kollektivtrafikk - og kommentert disse planene i media.

ZEROs ansatte i transport har gjennom året vært representert på en rekke konferanser og arrangementer, både som innledere, paneldeltakere og møteledere. Eksempler er Hydrogenforum 2019, NHO Viken Oslo og Osloregionens NTP-arrangementer og flere arrangementer under Arendalsuka.

Elektriske busser til lading ved bussdepot på Alnabru i Oslo.
Foto: Caroline Dokken Wendelborg

Finans

ZERO har i året som har gått fortsatt med å løfte betydningen av å bruke norsk kapital og kompetanse til å stanse byggingen av ny kullkraft og starte omlegging til fornybar energi i vekstøkonomier. I Granavolden fikk ZERO gjennomslag for at regjeringen vil ha en internasjonal satsning på dette, og vi har jobbet målrettet for at løftene skal fylles med innhold. Vi har knyttet kontakter med internasjonale initiativer og presentert disse for Klima- og miljødepartementet (KLD) og Utenriksdepartementet (UD), hatt direkte lobbymøter, løftet problemstillingen i pressen og prioritert temaet på Zerokonferansen. Vi har ikke sett noen konkretisering av satsingen ennå, men opplever at regjeringen reelt ønsker å få til noe, og at også opposisjonen ønsker å se en slik satsning.

I stortingsmeldingen om forvaltning av Oljefondet, fikk vi endelig gjennomslag for at fondet skal få investere i unotert fornybar infrastruktur. Det er en viktig seier som ZERO har jobbet for i mange år, i godt samarbeid med flere organisasjoner. Vi fikk også gjennomslag for innstramninger i kullkriteriene, samt et begrenset nedslag av oljeaksjer. Norges Bank har lagt til grunn at de i utgangspunktet vil investere i fornybar energi i etablerte markeder. Neste mål er å sørge for at fondet også åpner for å investere i vekstøkonomiene, der behovet for kapital er størst, og mulighetene også er store for god avkastning sett opp mot risiko.

ZERO har lagt ned mye innsats for å få på plass bedre garantiordninger for investeringer i fornybar energi i utviklingsland for å håndtere risiko og redusere prisen på kapital, slik at flere prosjekter kan gjennomføres og erstatte fossil energi. Etter å ha fått gjennomslag for en slik satsning i budsjettforliket for 2019, fikk vi en formulering inn også i regjeringsplattformen. Det ble fulgt opp gjennom våren opp mot UD's politiske ledelse og embetsverk.

Vi organiserte så på kort tid en egen sesjon på Zerokonferansen der utviklingsministeren lanserte en satsning på 300 millioner kroner for 2020.

Vi har i løpet av 2019 løftet mulighetene for at havvind kan spille en viktig rolle i å erstatte kullkraft i en rekke vekstøkonomier. Vi etablerte kontakt med Verdensbankens nye satsning på havvind i utviklingsland, løftet temaet både på Zerokonferansen og i en rekke medieoppslag, samt møter med politikere og havvind-aktører i Norge.

Løftene om en større satsning på å erstatte kullkraft i utviklingsland, gjorde at vi var svært skuffede over at regjeringen i budsjettet for 2020 kuttet overføringene til både energibistand og Norfund, og vi ga klart uttrykk for dette i pressen. Vi har imidlertid i etterkant fått klare signaler om at dette vil kunne rettes opp i neste års budsjett.

Utviklingsminister Dag Inge Ulstein og ZEROs fagansvarlig for finans, Per Kristian Sbertoli på Zerokonferansen 2019.
Foto: Caroline Dokken Wendelborg

Maritim

Det grønne skiftet til utslippsfri maritim sektor er i full gang, ledet an av fergebransjen med gode politiske vedtak og gjennomføring av krav til nullutslippsferger. Antall ferger med batterier om bord som vil være i drift i løpet av 2021, har økt til over 80 prosent. Det utgjør omtrent en tredjedel av alle ferger i fast helårs ruteproduksjon. Norge har fått en verdensledende maritim leverandørindustri på nullutslippsløsninger, noe som gir gode muligheter for å få til tilsvarende utvikling for andre deler av maritim sektor.

ZERO har arbeidet med å følge opp nye fergeanbud, hvor målet har vært å sørge for at null- og lavutslippskrav blir gjennomført på alle anbud. Vi har også jobbet med å få i gang et første anbud med krav til nullutslipp for hurtigbåt med utviklingskontrakten i Trøndelag og anbudet på båtdriften i Sogn- og Fjordane (nå Vestland).

Vi har jobbet med å få realisert hydrogen i maritim sektor, med oppfølging av verdens første hydrogen-bilferge som skal i drift i Rogaland innen april 2021.

ZERO har også vært koblet på flere konkrete prosjekter, som det kommende fergesambandet på Vestfjord, hurtigbåt-anbud, Kystruta, cruiseskip og lasteskip, samt nullutslipp i verdensarvfjordene. Målet med disse prosjektene har vært å få til økt bruk av hydrogen, for å få realisert større produksjon og verdikjede for hydrogen i Norge.

I 2019 ledet ZERO an kartleggingsarbeidet og samarbeidet med sentrale aktører i bransjen for å få etablert ladeinfrastruktur i egnede kystrutehavner. Initiativet til dette arbeidet ble tatt på ZEROs seminar om *elektrifisering av maritim sektor* i Bergen 2018. Resultatet av arbeidet ble oppsummert i rapporten *“Kartlegging av lademuligheter og landstrøm for*

Kystruta”, som ble lagt fram på Enovakonferansen i januar 2019. Målet har vært å få til fornybare og utslippsfrie løsninger langs hele kysten med Kystruta. ZERO har derfor jobbet med å få alle nettselskap til å innføre utkoblbar tariff for å sørge for at ikke høy nettleie gjør at strøm bli dyrere enn diesel. I tillegg har vi samarbeidet med nettselskap, energimyndighetene og Energi Norge for å sikre gode planprosesser for ladeinfrastruktur i havner.

ZERO har jobbet mye for å få regjeringen til å lage en god handlingsplan for grønn skipsfart. Denne ble lagt fram i juni 2019 og hadde tydelige mål og flere nye virkemidler, men det vil kreve videre arbeid for å få til gjennomføring av alle disse.

Vi har samarbeidet med Oslo havn om gjennomføring av nullutslipp og deltatt i arrangementen av Green Port-konferansen i Oslo. Vi deltok i tillegg som ordstyrer og arrangør av sesjon om nullutslipp ferger og transport i Norge på Urban Future Conference i Oslo i mai.

På Zerokonferansen arrangerte vi sesjonen *«De neste spydspissene for utslippsfri skipsfart»*, og en sesjon og et arbeidsverksted på *utslippsfri Oslofjord*. Dette bidro til å initiere et samarbeid mellom havnene rundt Oslofjorden om en søknad til Klimasats for å realisere utslippsfri maritim transport i Oslofjorden.

ZERO har også jobbet tett med Norled og Ruter med elektrifiseringen av Nesodd-sambandet.

Foto: Caroline Dokken Wendelborg

Energisystemer

I 2019 har ZERO jobbet med fire satsinger innen energisystemer:

- **Vindkraft på land**
- **Havvind**
- **North Connect**
- **Vannkraft**

Debatten om **vindkraft på land** eskalerte voldsomt gjennom 2019. ZERO har hatt et standpunkt om at vi trenger mer vindkraft på land for å sikre at vi har nok fornybar energi til elektrifiseringsformål. Vi har laget en faktaside, og svart ut jevnt og trutt i debatten. Samtidig har vi advart mot å bygge for mye vindkraft, og pekt på at myndighetene må være strenge når konsesjoner gis, særlig med tanke på natur, miljø, biologisk mangfold, lokalbefolkning/kommuners synspunkter og friluftsnæringsinteresser.

1. april 2019 la NVE frem forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Dermed økte temperaturen i vindkraftdebatten voldsomt, mye fordi intensjonen med nasjonal ramme kom feil ut. I oktober kom meldingen om at Olje- og energidepartementet (OED) dropper nasjonal ramme.

Diskusjonen om **havvind** på norsk sokkel har vært levende gjennom hele 2019. ZERO har hatt løpende aktørdialoger og myndighetsdialoger om handlingsrom og virkemidler for havvind. Vi har pekt på at havvind både kan være komplementær energikilde i fornybare energisystemer, og en viktig fornybar energikilde i mange vekstøkonomier, som trenger alternativ til kullkraft. På Zerokonferansen 2019 presenterte vi vårt virkemiddelforslag for å få 1GW havvind på norsk sokkel innen 2025.

I oktober meldte Equinor og partnere at de skal bygge Hywind Tampen, som skal elektrifisere feltene Snorre og Gullfaks med flytende havvind. Et historisk viktig vedtak, som gir optimisme med tanke på å få til mer havvind på norsk sokkel fremover.

Debatten om **North Connect** gikk også friskt i 2019. Mange er redd for at strømprisen vil øke med flere utenlandskabler. ZERO mener mellomlandsforbindelser og godt nett er grunnleggende infrastruktur for å realisere utslippsfrie og robuste kraftsystem. Vi deltok i debatten, og har vist til hvor viktig det er med god kraftutveksling i kraftsystem med økende andel variabel fornybar energi, i tillegg til den umiddelbare klimaeffekten knyttet til at kullkraft presses ut av den europeiske kraftmiksen.

I januar avholdt vi et seminar om potensialet for opprusting av eksisterende **vannkraftverk**. Timingen var svært god, for i vindkraftdebatten har mange ment at vi kan få mye mer vannkraft, opp til 20-30 TWh. Men da legger man til grunn både opprusting- og utvidelsespotensialet, hvor utvidelser vil ha betydelige naturkonsekvenser. Dessverre har denne misforståelsen bredt seg, og fagekspertisen har gjort for lite for å imøtegå dette. I vårt seminar konkluderte samtlige deltakere med at opprustingspotensialet er maksimalt 5 TWh. Da legger de til grunn at innretningen av vannkraftbeskatningen endres slik at opprustingsprosjekter blir lønnsomme. ZERO støtter en slik endring.

Annet arbeid

Lokale klimatiltak

Som opptakt til lokalvalget i 2019 arrangerte vi ordførerdebatt på Arendalsuka sammen med Klimapartner og Innoventi, «Hvordan bli (gjen)valgt på god klimapolitikk? Populære klimatiltak i bygd og by».

Vi hadde også flere kronikker og leserinnlegg på trykk om viktigheten av lokale klimatiltak, ZEROs sjekklistor og for å øke bevilgningene til støtteordningen, Klimasats.

Vi delte ut "Årets lokale klimatiltak 2019" for niende gang sammen med KS og Kommunalbanken KBN. 1. plassen gikk til Oslo kommune for verdens første utslippsfrie anleggsplass, 2. plassen gikk til Longyearbyen lokalstyre for batteribank og solceller, og 3. plassen gikk til Strand kommune på vegne av det interkommunale selskapet IVAR IKS for produksjon av plastgranulat fra avfall. Prisutdelingen skjedde på Zerokonferansen i november, og fikk som vanlig god dekning i lokal- og regionmedier.

Skift - Næringslivets klimaledere

Skift er et næringslivsdrevet klimainitiativ. Formålet til koalisjonen er å være en pådriver for at Norge når sine klimamål innen 2030. ZERO er i perioden 2019-2021 sekretariat og vertskontor for Skift, hvor vi stiller kontorplass, faglig og strategisk sparring til rådighet. Sekretariatets hovedmål er å legge til rette for samarbeid og engasjement, i tillegg til fakturering, regnskap og besørge revisjon.

Skift Næringslivets
klimaledere

Organisasjon

ZEROs råd

Sammensetningen av ZEROs råd i 2019:

- Simen Graff Jenssen
- Einar Bakke Håndlykken
- Cato Thorvald Buch
- Thomas Palm
- Bjørnar Kruse

ZEROs styre

Sammensetningen av ZEROs styre var ved utgangen av 2019 som følger:

Styreleder: Erik Sauar

Styremedlemmer:

- Thina Saltvedt
- Mette Vågnes Eriksen
- Bjørnar Kruse
- Jorunn Gran
- Marte Strand (ansatterrepresentant)
- Guro Hauge (ansatterrepresentant)

Varamedlemmer:

- Bård Gaute Bergfald
- Tonje Sæther (ansatterrepresentant)

Arbeidsmiljø

- Sykefraværet i 2019 har vært gjennomgående lavt
- Ved utgangen av året bestod arbeidsstokken av 15 kvinner og 12 menn
- Ledergruppen bestod av tre menn og to kvinner
- Styret bestod av fem kvinner og to menn, med én kvinne og én mann som vara

Økonomi

	2018	2019
Omsetning	26 661 659	29 863 506
Årsresultat	598 944	121 728
Balansesum	11 913 632	13 028 847
Egenkapital	6 563 249	6 677 468

ZERO har i flere år hatt som mål å styrke egenkapitalen, og er nå nær med oppnå ønsket nivå. Resultatet for 2019 er noe svakere enn budsjettert, men vi styrker fortsatt egenkapitalen. Likviditeten og egenkapitalandelen var ved utgangen av året tilfredsstillende.

ZEROs samarbeidspartnere

ZERO samarbeider med næringslivsaktører for å få innsyn i årsakene til klimagassutslipp, lære om hvordan dagens rammevilkår for klimateknologi virker i praksis, og inspirere bedrifter til å ta i bruk klimaløsninger. ZERO mottar i tillegg økonomisk støtte fra næringslivsaktører og andre private og offentlige instanser. ZERO kan få støtte fra selskaper med store klimagassutslipp, så vel som selskaper som er en aktiv del av løsningen, så lenge de støtter opp om vår visjon: størst mulig effekt for klimaet. ZERO får støtte fra både enkeltpersoner, bedrifter, stiftelser og offentlige institusjoner til vårt arbeid.

Økonomisk støtte kan komme i form av donasjoner, kjøp av bannerannonser, sponsorater, prosjektstøtte, eller bidrag som en del av en samarbeidsavtale. En bred portefølje av økonomiske støttespillere bidrar til å sikre uavhengighet og handlingsrom for organisasjonens arbeid. Et økonomisk bidrag til, eller en inngått samarbeidsavtale med ZERO, innebærer ikke at ZERO går god for virksomheten eller dennes aktiviteter. ZERO inngår ikke avtaler om eksklusivitet til enkeltselskaper om for eksempel faglig dialog eller profilering av virksomheten.

Samarbeidspartnere og støttespillere i 2019:

- ABB
- Agder Energi
- Air Products
- Aker Solutions
- Akershus Energi
- Alcoa
- ASKO
- aspelin ramm
- Asplan Viak
- Avinor
- Batteriretur
- Bergen Kommune
- Bertel O Steen
- Biokraft
- biozin
- BIR
- BKK
- Borregaard
- BSR electric
- Celsa
- Coca Cola
- COOP
- Corvus
- Danske Bank
- db schenker
- Distriktsenergi
- Drammen Fjernvarme
- E-CO /hafslund
- Elkem
- Elopak
- Energi Norge
- Enova
- Equinor
- Eramet
- Fiskerstrand
- Fjord 1
- Fjordkraft
- Fjordline
- Fortum
- Fred Olsen

- Fremtind AS
- Gasnor
- Gassnova
- Gjøvik Kommune
- Glommen Mjøsen Skog
- GLØR
- Handelens Miljøfond
- Haugaland Kraft
- Heidelberg
- Herøya industripark
- Hexagon
- Hordaland Fylkeskommune
- Infinitum AS
- Ishavskraft
- JCP
- KLD
- Klimasats/ Futurebuilt
- Kommunalbanken
- Kongsberg ASA
- Leaseplan
- Lyse
- Mo industripark
- Multiconsult
- Mustad Eiendom
- Møller
- NEL Hydrogen
- Norad
- Norcem
- Nordland Fylkeskommune
- Norled
- Norsk Industri
- Norsk mobility group
- Norsk Olje- og gass
- Norsk Solar
- Nye Veier
- Oslo buss
- Oslo Havn
- Otovo
- Posten
- Powerhouse
- Preem
- protan
- Quantafuel
- R26
- Renault
- Returkraft
- SAS
- Scatec
- Scatec Solar
- SFE
- Shell
- Siemens
- Sirkel
- Skagerak Energi
- Skift
- SKL
- Skogtiltaksfondet
- Spekter
- ST1
- Statkraft
- Statsbygg
- Statskog
- Stavanger kommune
- Storebrand
- Sweco
- Tafjord kraft AS
- Tesla
- Tetra Pak
- The Fjords
- TINE
- Treklyngen
- Trondheim kommune
- Trøndelag Fylkeskommune
- TrønderEnergi
- Umoe
- UNO X
- UPM
- Vardar
- Veidekke ASA
- Velux
- Volvo Norge
- Yara
- Zephyr
- Østfold Fylkeskommune

